

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

m.

d. nutarimu Nr.

**KAMANŲ VALSTYBINIO GAMTINIO REZERVATO PLANAVIMO
SCHEMOS (RIBŲ IR TVARKYMO PLANŲ) AIŠKINAMOJO RAŠTO
PAGRINDINIAI SPRENDINIAI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kamanų valstybinio gamtinio rezervato (toliau – Rezervatas) planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) sprendinius sudaro tekstinė dalis (aiškinamojo rašto pagrindiniai sprendiniai) ir grafinė dalis (ribų plano ir tvarkymo plano brėžiniai).

2. Rezervato ribų plano tikslas – nustatyti Rezervato ir jo buferinės apsaugos zonos ribas.

3. Rezervato tvarkymo plano (toliau – Tvarkymo planas) tikslai yra šie:

3.1. nustatyti Rezervato kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir jų reglamentus;

3.2. nustatyti Rezervato apsaugos ir tvarkymo kryptis ir priemones.

4. Rezervato buferinės apsaugos zoną sudaro Adomiškių, Antanavos, Meižių ir Padvarėlių miškai, Medemrodės miško pakraščiai bei agrarinės teritorijos Rezervatą supančiose Akmenės II, Ašvėnų, Gailaičių, Latvalių, Mažulių ir Meižių kaimų dalyse. Rezervato buferinėje apsaugos zonoje esančios Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės saugomos, tvarkomos ir naudojamos laikantis Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, reikalavimų.

**II SKYRIUS
TERITORIJOS TVARKOMASIS ZONAVIMAS**

5. Rezervate pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“, nustatomos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos (Tvarkymo plano brėžinys):

5.1. rezervatinių miškų, pelkių ir pievų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – griežtos apsaugos (KM(P)n) ir reguliuojamos apsaugos (KM(P)r) kraštovaizdžio tvarkymo zonos;

5.2. rezervatinių vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – griežtos apsaugos (KVn) ir reguliuojamos apsaugos (KVr) kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

6. Griežtos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zonos apima natūraliausią centrinę Rezervato dalį, jos skirtos užtikrinti žmogaus tiesiogiai neįtakojamą gamtinių ekosistemų raidą bei vykdyti mokslinius tyrimus ir stebėseną.

7. Reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zonos apima sausinimo pažeistus Rezervato pakraščius, Kamanų ežerą bei tvarkomas pievų ir atvirų pelkių (plynių) buveines. Jos skirtos vykdyti gamtotvarkos priemones, kurių tikslas – renatūralizuoti hidrografinį tinklą ir hidrologinį režimą, atkurti ir palaikyti saugomų rūšių ir buveinių palankią apsaugos būklę, taip pat vykdyti pažintinę švietėjišką veiklą, mokslinius tyrimus ir stebėseną.

III SKYRIUS

APSAUGOS IR TVARKYMO KRYPTYS IR PRIEMONĖS

8. Pagrindinės Rezervato apsaugos ir tvarkymo kryptys yra šios:
 - 8.1. Rezervato biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės išsaugojimas;
 - 8.2. natūralaus hidrografinio tinklo ir hidrologinio režimo atkūrimas Kamanų pelkinio komplekso pakraščiuose;
 - 8.3. ekologinio švietimo plėtra.
9. Siekiant išsaugoti Rezervato biologinę ir kraštovaizdžio įvairovę, numatoma:
 - 9.1. nužymėti Rezervato ribas vietovėje;
 - 9.2. įrengti papildomus rakinamus užtvarus ties įvažiavimais į Medemrodės mišką ir Peiliškių pievą;
 - 9.3. kvartalines linijas palikti savaiminiam užaugimui, tokiu būdu formuojant vientisą pelkių ir miškų masę;
 - 9.4. atverti ir palaikyti biologinės įvairovės požiūriu vertingiausias Kamanų pelkės plynės – Šiaurinę ir Paežerio klampynes, periodiškai šalinant nepageidautinus medžius ir jų atžalas, tačiau paliekant pelkinių formų pušis;
 - 9.5. Tvarkymo plano brėžinyje pažymėtuose plotuose atkurti ir palaikyti biologinės įvairovės požiūriu vertingas pievų buveines, šalinant nepageidautinus medžius ir krūmus bei jų atžalas ir kasmet šienaujant
 - 9.6. prie Rezervato prijungiamuose Medemrodės miško 13-21 kvartaluose, siekiant išsaugoti ir suformuoti plačialapių ir mišrių miškų buveines normalaus drėgnumo ir laikinai užmirkstančiose augavietėse, gali būti vykdomi ugdomieji ir specialieji miško kirtimai;
 - 9.7. tęsti plačialapės klumpaitės buveinės tvarkymą Medemrodės miške, Tvarkymo plano brėžinyje pažymėtame plote, siekiant išsaugoti vieną gausiausių Lietuvoje plačialapės klumpaitės populiaciją ir palaikyti rūšiai palankias buveinės sąlygas – šalinti jaunas eglaites ir perteklines egles, retinti ir šalinti krūmus, naikinti ir šalinti azotamėgius augalus;
 - 9.8. kelti inkilus uoksiniams paukščiams – klykuolėms, lututėms ir uralinėms pelėdoms, įrengti dirbtinius lizdus juodiesiems gamsams;
 - 9.9. Peiliškių pievoje atkurti ir prižiūrėti 4 kūdras – skiauterėtųjų tritonų buveines;
 - 9.10. saugoti ir prižiūrėti tvarkymo plane pažymėtus vertingus medžius (10 ąžuolų, liepą ir pušį), prireikus šalinant jų lajas stelbiančią sumedėjusią augaliją;
 - 9.11. prižiūrėti ir tvarkyti kelius, vedančius į Peiliškių ir Salininkų pievas bei Medemrodės mišką;
 - 9.12. rekonstruoti Rezervato priežiūrai ir monitoringui naudojamus statinius Peiliškių ir Salininkų pievose.
10. Rezervato buferinės apsaugos zonoje Europos bendrijos svarbos 9010 *Vakarų taigos, 9020 *Plačialapių ir mišrių miškų, 9050 *Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų ir 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėse taikyti paramos savaiminiam miško želimui priemonės ir šalinti nepageidautinus medžius ir krūmus, siekiant atkurti mišką, taip pat vykdyti sanitarinius miško kirtimus, privalomus pagal Miško sanitarinės apsaugos taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“.
11. Siekiant atkurti natūralų hidrografinį tinklą ir hidrologinį režimą Kamanų pelkinio komplekso pakraščiuose, numatoma:
 - 11.1. įrengti automatinius vandens lygio matuoklius Kamanų ežere ir Kamanų pelkėje, atnaujinti automatinės meteorologinės stoties įrangą;
 - 11.2. išpirkti Tvarkymo plano brėžinyje pažymėtus privačius žemės sklypus ar jų dalis Parstoko ir Molupio aukštupiuose bei Kamanėlių (Adomiškių) pelkės rytiniame apykelkyje;
 - 11.3. užtvėnti melioracinius griovius ir renatūralizuoti hidrologinį režimą Parstoko ir Molupio aukštupiuose, prie Rezervato prijungiamoje Medemrodės miško dalyje bei Kamanėlių (Adomiškių) pelkės rytiniame apykelkyje;

11.4. Rezervato reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zonoje užtvėntuose melioraciniuose grioviuose remontuoti ir rekonstruoti netinkamai veikiančias, prireikus įrengti papildomas griovių pertvaras. Vykdam šiuos darbus, prireikus naudojami vietoje (iki 50 m atstumu nuo pertvaros) esantys medžiai ir durpės, kertami trukdantys medžiai ir krūmai.

12. Siekiant gerinti Rezervato ekologinio švietimo sąlygas, numatoma atnaujinti Kamanų mokomąjį taką ir jo įrangą.

Aplinkos ministras
Kęstutis Mažeika
2019-10-29

Administravimo departamento
direktorė
Rėda Skirkevičiūtė

Administravimo departamento
organizacijos vystymo ir personalo
skyriaus vyriausioji specialistė
Regina Jurkonienė
2019-10-29